

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Заступник Голови Правління
АТ «СК «АХА Страхування»

Межебицький М.С.

«06» жовтня 2014 р.

Додаток №4

до Правил № 007 добровільного страхування
від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ
від 06.10.2014 року

Додаток №3

до Правил № 002 добровільного страхування
майна (іншого, ніж передбачено пунктами 5-9
статті 6 Закону України «Про страхування»)
від 06.10.2014 року

ОСОБЛИВІ УМОВИ

ДОБРОВОЇЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА ФІЗИЧНИХ ОСІБ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Ці Особливі умови добровільного страхування майна фізичних осіб (надалі – Особливі умови) розроблені відповідно до Закону України «Про страхування» №85/96-ВР від 07.03.96р. із змінами та доповненнями, та інших законодавчих і підзаконних актів України.

1.2. В цих Особливих умовах застосовані наступні терміни:

База оцінки – комплекс методичних підходів, методів та оціночних процедур, що відповідають певному виду вартості майна. Для визначення бази оцінки враховуються мета оцінки та умови використання її результатів.

Вигодонабувач – фізична особа (в тому числі й фізична особа - підприємець) або юридична особа, що має заснований на законі, іншому правовому акті або договорі інтерес у збереженні застрахованого майна, і яка при укладенні договору страхування призначена Страхувальником для отримання страхового відшкодування.

Дійсна вартість (страхова вартість) майна – вартість майна для цілей страхування: вартість відтворення (вартість заміщення), ринкова або інша вартість майна, визначена відповідно до умов договору страхування.

Договір страхування – письмова угода між Страхувальником і Страховиком, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити страхову виплату Страхувальнику або іншій особі, визначеній у договорі страхування Страхувальником, на користь якої укладено договір страхування (подати допомогу, виконати послугу тощо), а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови договору.

Домоволодіння – житловий будинок з прилеглою до нього земельною ділянкою та належними йому господарськими спорудами та будівлями.

Заява на виплату страхового відшкодування – документ, встановленої Страховиком форми, який заповнюється Страхувальником і висловлює його бажання одержати страхове відшкодування.

Заява на страхування – документ, який заповнюється Страхувальником і висловлює його бажання здійснити страхування у даного Страховика, а також містить основну інформацію, необхідну для укладення договору страхування.

Компетентні органи – державні органи та органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, які відповідно до чинного законодавства мають право проводити розслідування причин та обставин подій, що мають ознаки страхових випадків, та висновки (рішення, постанови, роз'яснення, акти тощо) яких є необхідними для кваліфікації заявлених подій як «страховий/нестраховий випадок» (наприклад органи Міністерства внутрішніх справ, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Міністерства охорони здоров'я, житлово-комунальні підприємства, відповідні органи інших держав тощо).

Страхова виплата – грошова сума, яка виплачується Страховиком відповідно до умов договору страхування при настанні страхового випадку.

Страхова сума (ліміт відповідальності) – грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов страхування зобов'язаний здійснити виплату при настанні страхового випадку.

Страхове відшкодування – страхова виплата, яка здійснюється Страховиком у межах страхової суми за договорами майнового страхування при настанні страхового випадку.

Страхове покриття – страхові ризики, щодо яких укладено договір страхування.

Страховий акт – документ, що складається Страховиком у формі, що визначена Страховиком, який кваліфікує подію як страховий (нестраховий) випадок, та в якому зафіксований розмір завданих збитків і сума страхового відшкодування.

Страховий випадок – подія, передбачена договором страхування, яка відбулася, і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику (Вигодонабувачу).

Страховий платіж – плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику у відповідності з договором страхування.

Страховий ризик – певна подія, на випадок якої проводиться страхування, і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

Страховий тариф – ставка страхового платежу з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

Страховик – юридична особа, яка приймає на себе за умовами договору страхування за певну винагороду (страховий платіж) зобов'язання відшкодувати Страхувальнику збитки, які виникли в результаті настання страхових випадків, передбачених Правилами та цими Особливими умовами.

Страхувальники – юридичні особи або дієздатні фізичні особи – підприємці, що уклали зі Страховиком договір страхування.

Страхування – це вид цивільно-правових відносин щодо захисту майнових інтересів фізичних осіб та юридичних осіб у разі настання певних подій (страхових випадків), визначених договором страхування або законодавством, за рахунок грошових фондів, що формуються шляхом сплати фізичними особами та юридичними особами страхових платежів (страхових внесків, страхових премій) та доходів від розміщення коштів цих фондів.

Франшиза – частина збитків, що не відшкодовується страховиком згідно з договором страхування. Франшиза може встановлюватись як в абсолютному значенні, так і у відсотках від страхової суми та використовуватись як до загальної страхової суми, так і до страхової суми по кожному окремому предмету договору страхування, в залежності від умов договору страхування.

Франшиза безумовна – Страховик зобов'язаний відшкодувати збитки за вирахуванням встановленої франшизи.

Франшиза умовна – Страховик не несе відповідальності за збитки, що не перевищують розміру франшизи, та зобов'язаний відшкодувати збитки повністю, якщо їх розмір перевищує розмір встановленої франшизи.

Терміни, що не обумовлені даними Особливими умовами, визначаються Законом України «Про Страхування» та іншими законодавчими і підзаконними актами України.

Якщо значення якого-небудь терміну (найменування або поняття) не обумовлено цими Особливими умовами та не може бути визначено, виходячи з законодавства, то таке найменування або поняття використовується у своєму звичайному лексичному значенні.

1.3. АТ «СК «АХА Страхування» (надалі – Страховик) укладає договори добровільного страхування майна фізичних осіб від перелічених у цих Особливих умовах ризиків (надалі – Договори страхування) на підставі Правил № 007 добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ, Правил № 002 добровільного страхування майна (іншого, ніж передбачено пунктами 5-9 статті 6 Закону України "Про страхування") та цих Особливих умов.

1.4. Майно може бути застраховане за Договором страхування лише на користь тієї особи (Вигодонабувача), що має заснований на законі, іншому правовому акті або договорі інтерес у збереженні цього майна. Договір страхування майна, укладений при відсутності у Страхувальника (Вигодонабувача) такого інтересу в збереженні застрахованого майна, є недійсним з моменту його укладення.

1.5. Призначення в Договорі страхування Вигодонабувача не звільняє Страхувальника від виконання покладених на нього обов'язків за цим Договором страхування, окрім випадків, коли обов'язки Страхувальника добровільно, свідомо і у відповідності до законодавства виконані Вигодонабувачем.

1.6. Умови, що містяться в даних Особливих умовах, можуть бути змінені (виключені або доповнені) за письмовою згодою сторін при укладанні Договору страхування або до настання страхового випадку, за умови, що такі зміни не суперечать законодавству України.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

2.1. Предметом Договору страхування є майнові інтереси Страхувальника (Вигодонабувача), що не суперечать закону, пов'язані з володінням, користуванням, розпорядженням майном, що належить на правах приватної власності Страхувальнику і членам його родини, які разом з ним проживають і ведуть спільне господарство, а також майном, яким Страхувальник розпоряджається згідно з договором найму (оренди, прокату, лізингу тощо), якщо таке майно не застраховано його власником. Зазначені майнові інтереси мають бути належним чином заявлені на страхування та безпосередньо зазначені в Договорі страхування.

2.2. Згідно з даними Особливими умовами може бути застраховане таке рухоме і нерухоме майно:

2.2.1. Житлові будівлі та окремі приміщення, а також господарчі будівлі та споруди (квартири, кімнати, гаражі, сховища, склади, навіси, криті площадки, огорожі тощо), включаючи усі їх конструктивні елементи (за виключенням внутрішнього оздоблення та скла) та інші складові частини земельної ділянки Страхувальника (Вигодонабувача), які мають постійне місцезнаходження;

2.2.2. Внутрішнє оздоблення будівель та приміщень, а саме: внутрішня обробка стін, підлоги та стелі будівель та приміщень (включаючи обробку балконів, лоджій тощо) з усіма видами штукатурних та малярних робіт, деревом, пластиком, шпалерами тощо; інші горючі елементи та покриття стін, підлоги та стелі; горючі дверні та віконні конструкції, включаючи скло; вбудовані меблі;

2.2.3. Інженерне устаткування будівель і помешкань (санітарно-технічне, вентиляційне й опалювальне устаткування, газові й електричні плити, лічильники, електропроводка, телевізійний і телефонний кабель, антени тощо);

2.2.4. Предмети інтер'єру та меблі;

2.2.5. Електропобутові прилади, аудіо-, відео-, кіно-, фото-, електронна техніка;

2.2.6. Килимові вироби, одяг, білизна, взуття, предмети домашнього господарства та вжитку, господарський та спортивний інвентар;

2.2.7. Інше майно, належним чином зазначене у Договорі страхування.

2.3. Застраховане за Договором страхування майно визначається згідно з переліком або описом, вказаним у Договорі страхування, з урахуванням та в межах визначень п. 2.2 цих Особливих умов.

2.4. Якщо в Договорі страхування не зазначено інше, будівлі, приміщення та споруди приймаються на страхування з усім невід'ємним інженерним устаткуванням та системами відповідно до проектної та технічної документації (санітарно-технічне та опалювальне обладнання і системи, електропроводка, інші з'єднувальні кабелі).

2.5. Згідно з даними Особливими умовами не можуть бути застраховані (якщо інше не передбачено Договором страхування):

2.5.1. Готівка в національній та іноземній валюті;

2.5.2. Цінні папери (акції, облігації, сертифікати, векселі, інші цінні папери), посвідчення, свідоцтва, ощадні і чекові книжки, кредитні карти, рукописи, плани, креслення, акти, бухгалтерські і ділові книги, картотеки та інші офіційні або приватні документи;

2.5.3. Дорогоцінні метали в природному або обробленому вигляді, у злитках, напівфабрикатах або готових виробах;

2.5.4. Предмети релігійного культу;

2.5.5. Об'єкти незавершеного будівництва та об'єкти, що будуються або реконструюються;

2.5.6. Твори мистецтва, унікальні та антикварні речі, слайди, фотознімки, філателістичні колекції;

2.5.7. Майно, що зберігається на балконах, лоджіях;

2.5.8. Майно, що використовується з комерційною або професійною метою;

2.5.9. Продукти харчування, спиртні напої і тютюнові вироби;

2.5.10. Технічні носії інформації комп'ютерних та аналогічних систем (перфокарти, магнітні стрічки, касети, дискети, магнітні диски тощо);

2.5.11. Устаткування та обладнання, розташоване на зовнішніх стінах або даху будівель та споруд (вивіски, електронна реклама, антени, навіси, ставні, тощо);

2.5.12. Рухоме майно під відкритим небом;

2.6. Майно, зазначене у п. 2.5 цих Особливих умов, може бути предметом Договору страхування за цими Особливими умовами тільки за умови, що це спеціально зазначено у Договорі страхування. При цьому страхування може здійснюватися на особливих умовах згідно цих Особливих умов та Договору страхування.

2.7. Згідно з даними Особливими умовами не можуть бути застраховані:

2.7.1. Вибухові речовини;

2.7.3. Будинки і споруди, конструктивні елементи та інженерні системи яких, знаходяться в аварійному стані, а також рухоме майно, що знаходиться в них;

2.7.4. Майно, що знаходиться в зоні, що перебуває під загрозою обвалу, оповзню, повені або іншого стихійного лиха, а також у зоні військових дій з моменту офіційного підтвердження наявності такої загрози, якщо таке підтвердження було зроблено до укладення Договору страхування;

2.7.5. Майно, що знаходиться на території страхування, але яке не належить Страхувальнику (Вигодонабувачеві) на праві власності (володіння, користування, розпорядження), або не знаходиться у Страхувальника (Вигодонабувача) в довірчому управлінні, в оренді, лізингу, заставі, на схові, комісії та з інших підстав, що не суперечать законодавству України;

2.7.6. Сільськогосподарські тварини (риба, птиця), багаторічні насадження, сільськогосподарські культури та їх врожай.

2.8. Питання про прийняття того чи іншого предмету на страхування вирішується Страховиком в односторонньому порядку.

3. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВИХ СУМ. ФРАНШИЗА

3.1. Страхова сума встановлюється за згодою сторін Договору страхування в розмірі, що не перевищує дійсної вартості застрахованого майна (страхової вартості), якщо інше не передбачено Договором страхування. Дійсною вартістю вважається вартість майна в місці його перебування на момент (у день) укладення Договору страхування або настання страхового випадку, визначена відповідно до умов Договору страхування.

3.2. Дійсною вартістю відповідно до умов Договору страхування може бути:

3.2.1. Поточна вартість – вартість нового майна за вирахуванням зносу;

3.2.2. Відновлювальна вартість - вартість нового майна (вартість будівництва, придбання або виготовлення) без вирахування зносу;

3.2.3. Загальна вартість (застосовується для майна, яке не може більше використовуватися за своїм призначенням) - вартість, яку очікується отримати за майно (матеріали з нього), яке вичерпало корисність відповідно до своїх первісних функцій;

3.2.4. Ринкова вартість – вартість, за яку можливе відчуження об'єкта оцінки на ринку подібного майна на дату оцінки за угодою, укладеною між покупцем та продавцем.

3.2.5. Інша вартість – вартість майна, визначена в Договорі страхування за методикою оцінки іншою, ніж зазначено вище.

3.3. Суттєвою та необхідною умовою при страхуванні на підставі цих Особливих умов є те, що база оцінки при визначенні вартості майна та розміру заповдіяних настанням страхового випадку збитків з метою виплати страхового відшкодування, відповідає вказаній в Договорі страхування дійсній вартості.

3.4. Якщо інше не передбачено Договором страхування, дійсною вартістю при страхуванні на підставі цих Особливих умов є поточна вартість, яка визначається:

3.4.1. Для будівель, приміщень та споруд - вартість будівництва за цінами і тарифами, що діють на момент оцінки, за вирахуванням зносу та урахуванням експлуатаційно-технічного стану;

3.4.2. Для інженерного устаткування, предметів інтер'єру та меблів, електропобутових приладів, предметів домашнього господарства та вжитку - вартість придбання, за цінами, що діють на момент оцінки, за вирахуванням зносу та з урахуванням експлуатаційно-технічного стану;

3.4.3. Для об'єктів у стадії незавершеного будівництва або реконструкції та внутрішнього оздоблення будівель та приміщень - по фактично здійснених або таких, що необхідно здійснити матеріальних і трудових витратах на момент оцінки, виходячи з затверджених цін, норм і розцінок для даного виду робіт і витрачених матеріалів за вирахуванням зносу та урахуванням експлуатаційно-технічного стану;

3.5. Договором страхування може бути передбачено, що *дійсна вартість* визначається наступним чином:

3.5.1. *Відновлювальна вартість*, за умови, що знос майна складає не більше 30% (страхування на базі відновлювальної вартості);

3.5.1.1. Для будівель, приміщень, споруд та іншого нерухомого майна *відновлювальна вартість* - це вартість нової будівлі (приміщення, споруди або іншого нерухомого майна), включаючи витрати на проектування і загальні будівельні роботи, на момент укладення Договору страхування або настання страхового випадку, без вирахування зносу;

3.5.1.2. Для іншого майна *відновлювальна вартість* - це вартість придбання нового, аналогічного за видом і якістю, майна, або вартість відновлення (виготовлення) такого майна на момент укладення Договору страхування або настання страхового випадку, без вирахування зносу. При цьому, визначальною є менша з вказаних сум;

3.5.2. *Загальна вартість* - вартість майна, визначена згідно з п.3.2.3 цих Особливих умов, на момент укладення Договору страхування або настання страхового випадку;

3.5.3. *Ринкова вартість* - вартість майна, визначена згідно з п.3.2.4 цих Особливих умов, на момент укладення Договору страхування або настання страхового випадку.

3.5.4. *Інша вартість* - вартість майна, визначена згідно з п.3.2.5 цих Особливих умов, на момент укладення Договору страхування або настання страхового випадку.

3.6. Страхова сума встановлюється окремо по кожному застрахованому предмету Договору страхування або сукупності предметів (групам, категоріям майна), зазначених у Договорі страхування або визначених Договором страхування в межах їх дійсної вартості, на підставі наданих Страхувальником документів, що підтверджують дійсну вартість майна, шляхом експертної оцінки, або іншим способом.

3.7. Відповідність страхових сум визначеній в Договорі страхування дійсній вартості встановлюється окремо по кожному застрахованому предмету або сукупності предметів, вказаних в Договорі страхування. Відповідальність за правильність визначення (розрахунку) дійсної вартості покладається на Страхувальника. Регулярно (з частотою не менше одного разу в три місяці) Страхувальник має право переглядати розмір страхової суми за Договором страхування на випадок збільшення дійсної вартості майна. Якщо дійсна вартість майна збільшується, Страхувальник повинен відповідно збільшити страхову суму та сплатити додатковий страховий платіж у відповідності з умовами п. 3.12 цих Особливих умов. В іншому випадку діє п. 3.11 цих Особливих умов.

3.8. Якщо Договором страхування не передбачено інше, у випадку, коли Страхувальник не підтверджує документально розмір дійсних вартостей по окремим застрахованим предметам (елементам, складовим частинам майна), Страховик відшкодовує збитки, викликані їхньою загибеллю або ушкодженням, у межах питомої ваги цих елементів у вказаній в Договорі страхування страховій сумі згідно наступних таблиць:

3.8.1. При страхуванні будівлі:

Елементи будівлі	Питома вага у страховій сумі, %
Фундамент	14
Стіни несучі	25
Підлога, перекриття	19
Дах, покрівля	6
Вікна, двері	11
Оздоблення	11*
Інше	14

* - питома вага оздоблення прийнята за категорією «Стандартне». В залежності від категорії оздоблення, за згодою сторін, можуть бути прийняті наступні дані:

Категорія оздоблення	Елементи оздоблення	Ознаки	Питома вага у страховій сумі, %
Стандартне оздоблення	Стіни	Штукатурка, фарбування, паперові шпалери	10-15 %
	Підлога	Лінолеум, дерев'яна підлога (дошка)	
	Стеля	побілка	
	Двері	ДСП	
Поліпшене оздоблення	Стіни	Тиснені, рідкі шпалери, шпалери, які миються, декоративні панелі	20- 40 %
	Підлога	Паркет, килимове покриття, керамічна плитка	
	Стеля	Шпалери, плитка для стелі, підвісні стелі	
	Двері	Фільонкові, масив хвойних порід, полімерні матеріали	
Євростандарт		Оздоблення здійснене з використанням коштовних матеріалів по індивідуальному замовленню	40- 60 %

При цьому, зі збільшенням питомої ваги у страховій сумі оздоблення, питома вага інших елементів будівлі відповідно пропорційно зменшується, виходячи з наведених вище даних.

3.8.2. При страхуванні внутрішнього оздоблення та інженерного устаткування:

Елементи внутрішнього оздоблення	Питома вага у страховій сумі, %
Підлога	34
Стеля	10
Стіни, вбудовані меблі	30
Заповнення отворів (вікон, дверей), горючі складові вікон та дверей, включаючи скло	14
Інженерне устаткування	12

3.8.3. При страхуванні домоволодіння загальна питома вага у страховій сумі прибудов до житлового будинку, окремих господарських споруд та будівель (вбиральня, лазня, гараж, сховище, навіс тощо) складає 10% від загальної страхової суми по страхуванню домоволодіння.

3.8.4. Страхувальник при укладанні Договору страхування може змінити зазначені вище питомі ваги страхових сум за узгодженням зі Страховиком.

Вказані значення питомих ваг у відсотках від визначеної у Договорі страхування страхової суми застрахованого предмету Договору страхування є максимальними

сумами (лімітами відповідальності Страховика) при визначенні розміру страхового відшкодування при повному знищенні або пошкодженні зазначених елементів.

3.9. Якщо майно прийняте на страхування на визначену частку (відсоток) від дійсної вартості майна, то всі предмети Договору страхування вважаються застрахованими у тій самій частці.

3.10. Якщо страхова сума виявиться більшою дійсної вартості майна, прийнятого на страхування, Договір страхування діє в тій частині страхової суми, що не перевищує дійсної вартості майна;

3.11. Якщо протягом строку дії Договору страхування дійсна вартість майна збільшується, Страховик несе відповідальність за Договором страхування пропорційно відношенню страхової суми, встановленої для такого майна в Договорі страхування, до нової (збільшеної) дійсної вартості майна (якщо інше не передбачено Договором страхування).

3.12. Страхова сума у зв'язку із збільшенням вартості застрахованого майна під час дії Договору страхування може бути збільшена на підставі письмової заяви Страхувальника шляхом укладання додаткової угоди до Договору страхування, яка стає його невід'ємною частиною та відповідно після доплати страхового платежу.

3.13. Якщо Страхувальнику (Вигодонабувачу) здійснена виплата страхового відшкодування, то страхова сума відповідно зменшується на розмір виплаченого відшкодування (якщо інше не передбачено Договором страхування). Якщо інше не передбачено Договором страхування, страхова сума вважається зменшеною з дня виплати страхового відшкодування.

3.14. Страхові суми (ліміт відповідальності) можуть бути встановлені по окремим застрахованим предметам, по окремим страховим випадкам, групі страхових випадків, Договору страхування у цілому.

3.15. Договором страхування може бути передбачена франшиза (умовна або безумовна) Франшиза визначається за згодою сторін при укладанні Договору страхування в відсотках від страхової суми або в абсолютному розмірі. Франшиза може встановлюватись окремо по кожному застрахованому предмету Договору страхування, страховому випадку (ризик). Вказана в Договорі страхування франшиза застосовується при розрахунку суми страхового відшкодування по кожному окремому страховому випадку. Збитками по одному страховому випадку є збитки, які мають один з одним причинно-наслідковий зв'язок протягом 72 годин. Збитки, які виникають протягом 72 годин незалежно один від одного, не вважаються збитками по одному страховому випадку і розглядаються як збитки по окремим страховим випадкам.

4. СТРАХОВІ РИЗИКИ, СТРАХОВІ ВИПАДКИ. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ. ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

4.1. За Договором страхування, укладеним на підставі даних Особливих умов, можуть бути застраховані майнові інтереси Страхувальника (Вигодонабувача), пов'язані з ризиком втрати (загибелі) або ушкодження майна в результаті:

4.1.1. **Пожежі** – вогню, що виник поза спеціально призначеним для його розведення і підтримки місцем, або вийшов за його межі і здатний поширюватися спонтанно та довільно. Пожежа, яка виникла внаслідок протиправних дій третіх осіб (підпалу), не є страховим випадком, якщо інше не передбачено Договором страхування.

Страховик також відшкодовує збитки, що виникли внаслідок впливу на застраховане майно продуктів горіння (диму, сажі, кіптяви), гарячих газів, високої температури (за умови, що такий вплив є наслідком пожежі) і заходів пожежогасіння, застосованих з метою гасіння або запобігання подальшому поширенню вогню.

4.1.2. **Вибуху** - звільнення великої кількості енергії за короткий період часу, засноване на прагненні газів або парів до розширення. Вибухи, які виникли внаслідок протиправних дій третіх осіб, не є страховим випадком, якщо інше не передбачено Договором страхування.

Вибухом резервуара (казана, трубопроводу, тощо) вважається тільки такий вибух, коли стінки цього резервуара ушкоджені в такому обсязі, що відбувається раптове

вирівнювання тиску усередині і зовні резервуара. Якщо вибух усередині резервуара викликаний швидкоплинним протіканням хімічної реакції, то виниклі збитки відшкодовуються і в тому випадку, якщо стінки резервуару не ушкоджені.

4.1.3. **Удару блискавки** - впливу атмосферного електричного розряду, при якому струм блискавки протікає крізь елементи застрахованого майна і завдає термічного, механічного або електричного впливу. Удар кульової блискавки також є страховим випадком.

При страхуванні від ризиків згідно п. 4.1.1 – 4.1.3 цих Особливих умов не підлягають відшкодуванню (виключення зі страхування):

а) збитки, завдані застрахованому майну внаслідок цілеспрямованого впливу на застраховане майно корисного (робочого) вогню або тепла (проведення плавки, термічного опрацювання, випалу, готування, копчення, сушіння та інших подібних процесів) з метою зміни його властивостей або з іншою метою у відповідності з технологічним процесом. Дане виключення стосується також застрахованого майна, в якому або з використанням якого виникає або підтримується корисний (робочий) вогонь або тепло;

б) збитки, завдані електричним пристроям внаслідок впливу електричного струму з виникненням полум'я або без нього (наприклад, в результаті перенапруги, дефектів (порушень) в ізоляції (короткого замикання, замикання в обмотці інших подібних процесів), дефектів (недоліків або відсутності) заземлення, недостатнього контактування, недоліків вимірюючих, регулюючих та запобіжних пристроїв), якщо тільки це не стало причиною подальшого поширення вогню;

Застереження до виключень а), б):

- наслідки вказаних збитків (пожежа або вибух) для іншого застрахованого майна не виключаються;

- дані виключення не стосуються збитків, викликаних пожежею або вибухом, які сталися з іншим майном.

в) збитки в результаті самозаймання, шумування, бродіння, гниття або інших природних властивостей застрахованого майна;

г) збитки в результаті пожежі або вибуху, які викликані землетрусом, виверженням вулкану, дією підземного вогню (включаючи вогонь у вугільній шахті або нафтовій шпарі).

ґ) збитки, заподіяні механізмам із двигунами внутрішнього згорання при вибухах (детонаціях), що виникають у камерах згорання, а також збитки від тиску газу, який виник в розподільному пристрої електричного вимикача.

д) збитки, викликані вакуумом або розрідженням газу (зниженням тиску нижче атмосферного) в резервуарі;

е) збитки електричним пристроям від удару блискавки, за виключенням випадків безпосереднього переходу розряду блискавки на застраховане майно або випадків виникнення пожежі;

є) збитки, що відбулися внаслідок проведення санкціонованих компетентними органами вибухових робіт;

ж) збитки, що відбулися внаслідок будь-яких явищ, не заснованих на прагненні пару і газів до розширення, навіть якщо такі явища супроводжуються звуковою або ударною хвилею. Наприклад, розрив турбін або маховиків внаслідок відцентрової сили («фізичний» вибух), розрив посудини внаслідок тиску рідини або дефекту матеріалу посудини;

з) збитки, що відбулися внаслідок використання, збереження або тимчасового розміщення в межах зазначеної в Договорі страхування території страхування газового устаткування та інших вибухонебезпечних предметів, матеріалів, речовин, які не є невід'ємною частиною інженерних комунікацій або процесу.

4.1.4. **Стихійних лих** (згідно з класифікацією гідрометслужби Мінекоресурсів України відповідно до чинного законодавства та з урахуванням визначень, вказаних в Додатку №1 до цих Особливих умов), вказаних в Договорі страхування та

підтверджених висновком гідрометслужби Мінекоресурсів або Міністерства з надзвичайних ситуацій України:

- а) сильного вітру (бурі), шторму, урагану, смерчу;
- б) повені, паводку, затоплення;
- в) землетрусу, вулканічного виверження, карсту (осідання ґрунту), зсуву (оповзню), обвалу;
- г) селю, лавин;
- ґ) граду, зливи;
- д) ожеледі, сильного снігопаду, сильного налипання снігу, сильної хуртовини, сильного морозу;
- е) інших надзвичайних руйнуючих явищ природи, якщо це передбачено Договором страхування.

Не підлягають відшкодуванню:

а) збитки, що виникли внаслідок проникнення в будівлі (приміщення) дощу, снігу, граду або бруду через незачинені вікна, двері, невідремонтовану покрівлю, отвори, що утворилися внаслідок старіння або інші отвори в будинках, якщо ці отвори не виникли внаслідок бурі (сильного вітру), урагану, шторму або смерчу;

б) збитки від пошкодження застрахованого майна водою, якщо вони не викликані безпосередньо одним із перелічених в даному пункті стихійних лих. Наприклад, збитки внаслідок пошкодження майна водопровідною водою, талою, дощовою водою через протікання покрівлі. Також не підлягають відшкодуванню збитки, спричинені підйомом або підпором води, зворотним тиском води у водопровідних та каналізаційних мережах.

в) збитки, що виникли внаслідок падіння конструктивних елементів і уламків (частин) застрахованого майна, викликаного його частковою руйнацією або ушкодженням внаслідок старіння (зносу) цього майна або виробничих (будівельних) дефектів;

г) збитки внаслідок будь-якого руху ґрунту, які викликані проведенням вибухових робіт, виймання ґрунту, засипання пустот або інших земляних робіт, видобутком або розробкою родовищ твердих, рідких або газоподібних корисних копалин;

ґ) збитки від руху повітряних мас у випадку, якщо швидкість вітру не перевищувала 17-25 м/с;

д) збитки від землетрусу у випадку, якщо при проектуванні, будівництві та експлуатації застрахованих будинків і споруд належним чином не були враховані сейсмологічні умови;

Якщо інше не передбачено Договором страхування, не підлягають відшкодуванню:

а) збитки від пошкодження або знищення вітрин, вітражів, скляних стін та інших елементів будинків із скла;

б) збитки від пошкодження або знищення закріплених на зовнішній стороні застрахованих будинків і споруд предметів, таких як: щогли, антени, відкриті електропроводи, рекламні установки, плакатні щити, захисні козирки або навіси вітрин тощо;

в) збитки, завдані рухомому майну, яке знаходиться під відкритим небом.

Визначення стихійних лих та додаткові умови страхування вказано в Додатку №1 до цих Особливих умов.

Страхування від ризиків згідно п. 4.1.1. – 4.1.4. цих Особливих умов здійснюється за умови наявності у Страховика діючої ліцензії на здійснення добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ.

4.1.5. Падіння пілотованих літальних об'єктів або їхніх частин - падіння на застраховане майно літаків, вертольотів, космічних апаратів, аеростатів, дирижаблів та інших літальних апаратів, їхніх частин, уламків або їхнього вантажу (предметів із них), якщо ці літальні апарати пілотувалися людьми або в них знаходилися люди, хоча б на одному з етапів польоту;

4.1.6. Дії води - аварій водопровідних, каналізаційних, опалювальних, протипожежних (спринклерних) систем або інших гідравлічних систем, проникнення

води або інших рідин із сусідніх помешкань (які не належать Страхувальнику), раптових (не викликаних необхідністю їхнього вмикання) спрацьовувань протипожежних (спринклерних) систем.

Застереження: збитки від раптового (не викликаного необхідністю її вмикання) спрацьовування протипожежної (спринклерної) системи (установки) відшкодовуються за умови, що вони не були наслідком:

- випробувань навантажень зі зміною тиску;
- високої температури внаслідок пожежі;
- ремонту або реконструкції будівель (приміщень), споруд;
- ремонту, монтажу, демонтажу, зміни конструкції протипожежної (спринклерної) системи (установки);

- будівельних дефектів або дефектів самої протипожежної (спринклерної) системи (установки), про які було відомо або повинно було бути відомо Страхувальнику до настання випадку;

Якщо інше не передбачено Договором страхування, Страховик також відшкодовує (за умови страхування будівель (приміщень), включаючи невід'ємні комунікації):

4.1.6.1. Всередині застрахованих будівель (приміщень):

- збитки (включаючи витрати на допоміжні роботи та розморожування (відтаювання)) від розриву або замерзання труб систем водопостачання, каналізації, водяного та парового опалення;

- збитки (включаючи витрати на допоміжні роботи та розморожування (відтаювання)) від замерзання басейнів, санвузлів, водопровідних кранів, гідрометрів, опалювальних батарей, парових котлів, бойлерів, установок водяного та парового опалення, спринклерних або зрошувальних установок;

4.1.6.2. Поза застрахованими будівлями (приміщеннями):

- збитки, викликані розривом труб або замерзанням (включаючи витрати на допоміжні роботи та розморожування (відтаювання)) на вхідних трубопроводах і на трубопроводах водяного та парового опалення, якщо ці труби служать для водопостачання застрахованої будівлі і знаходяться на застрахованій земельній ділянці.

Застереження: якщо інше не передбачено Договором страхування, при необхідності заміни труб по кожному окремому страховому випадку відшкодовуються витрати, що не перевищують вартість заміни двох погонних метрів пошкодженої ділянки труб.

Не підлягають відшкодуванню збитки:

а) від ушкодження застрахованого майна водою, якщо вони сталися не внаслідок перелічених у даному пункті причин (наприклад, ушкодження внаслідок: атмосферних опадів, повені, паводку, затоплення, підвищення рівня ґрунтових вод, осідання ґрунту, оповзню);

б) недобудованим (не прийнятим в експлуатацію) будинкам, спорудам, приміщенням, а також застрахованому майну, яке в них знаходиться;

в) від впливу водяної пари, конденсату, відпрівання, води із спринклерних установок (окрім випадків раптових, не викликаних необхідністю їхнього вмикання спрацьовувань) або зрошувальних установок;

г) внаслідок витікання рідини в результаті застосування фізичної сили людини (перекидання резервуарів та таке інше), а також від пошкодження рідиною, що використовується для прибирання, чищення або миття;

ґ) внаслідок підвищеної вологості усередині помешкання (цвіль, грибок тощо);

д) внаслідок ушкодження товарів, що зберігаються на складі в підвальних або заглиблених помешканнях на відстані меншій ніж 10 см від поверхні підлоги, якщо інші умови не передбачені Договором страхування;

е) внаслідок ушкодження трубопроводів поза застрахованих будівель (приміщень), окрім випадків, коли такі збитки відшкодовуються згідно з умовами пункту 4.1.6.2 цих Особливих умов;

е) внаслідок термічного розширення (стиску) рідин (парів) внаслідок їх нагрівання (охолодження), якщо гідравлічні системи не обладнані захисними клапанами або розширювальними баками;

ж) внаслідок природного зносу, корозії або іржавіння систем.

Застереження: Страховик відшкодовує збитки внаслідок вказаних в даному пункті подій лише за умови, що Страхувальник дотримується та виконує наступне (або забезпечує виконання наступного):

- підтримує в належному справному стані труби, що знаходяться на території страхування, і з'єднані з ними апарати і прилади систем водопостачання, каналізації та опалення;

- виконує вимоги вповноважених органів, експертів та (або) правил експлуатації щодо необхідності встановлення додаткового устаткування, внесення змін у систему водопостачання, каналізації та опалення (у тому числі з метою захисту від замерзання);

- перекриває (ізолює), якщо це можливо, системи водопостачання, каналізації та опалення, включаючи апарати і прилади, безпосередньо з'єднані з цими системами в будинках (їх частинах), установках (у тому числі промислового обладнанні), що не використовуються, або звільняє їх від води.

4.1.7. **Стороннього впливу:**

а) безпосереднього наїзду наземних транспортних засобів або саморушних машин;

б) безпосереднього впливу водних транспортних засобів або самохідних плаваючих інженерних споруджень;

в) падіння на застраховане майно дерев та впливу інших об'єктів, передбачених Договором страхування.

г) безпосередньої дії ударної хвилі надзвукового літака.

Не підлягають відшкодуванню збитки:

а) заподіяні транспортними засобами, які експлуатуються Страхувальником або близькими родичами Страхувальниками;

б) заподіяні Страхувальнику внаслідок знищення або пошкодження огорожень, покриття доріг та інших транспортних шляхів.

4.1.8. **Задимлення** – безпосередньої дії диму, який раптово вирвався із розташованих на території страхування вогневих або опалювальних установок, а також установок для кип'ятіння та сушіння.

Не підлягають відшкодуванню збитки внаслідок тривалої дії диму.

4.1.9. **Протиправних дій третіх осіб** - зникнення, знищення або пошкодження застрахованого майна в результаті виключно таких дій, вчинених з проникненням у приміщення чи інше сховище: крадіжки зі зломом, відкритого викрадення майна (грабежу), нападу з метою заволодіння майном, поєданого з насильством (розбій). Умисне знищення або пошкодження майна, вчинене шляхом підпалу або іншим способом.

Застереження: якщо інше не передбачено Договором страхування, злом - це проникнення, пов'язане з доступом до майна таємно, шляхом застосування зусилля. При цьому зусилля з метою проникнення у приміщення чи інше сховище може полягати у застосуванні зловмисником технічних засобів, пошкодженні сховища або охоронних засобів (наприклад, відкриття сховища відмичкою, підробленими або викраденими ключами, проломом у стіні, покрівлі, підкоп під приміщення, пошкодження вікон, дверей тощо).

Не підлягають відшкодуванню збитки:

а) внаслідок шахрайства з боку третіх осіб;

б) пов'язані з нанесенням на застраховане майно малюнків, написів, приклеюванням паперової, плівкової та іншої поліграфічної продукції (оголошення, реклама, плакати, листівки і т.д.), інших подібних дій;

в) які є наслідком навмисних дій Страхувальника або третіх осіб, працюючих на території Страхувальника;

г) внаслідок необережності або ненавмисних дій третіх осіб;

г) якщо застраховане майно знаходилося під охороною спеціальних систем захисту і така система не була включена, в тому числі в зв'язку з її несправністю, за винятком випадків, якщо система охорони була виведена з ладу зловмисником.

4.1.10. Розбиття шибок, вітрин і інших подібних споруджень - випадкового розбиття або розбиття в результаті навмисних дій третіх осіб:

а) ушкодження або знищення вітрин, вітражів, скляних стін, віконного і дверного скла, вказаних в Договорі страхування, а також віконних і дверних рам або інших обрамлень, у яких закріплене таке скло;

б) ушкодження або загибелі закріплених на зовнішній стороні будинків і споруджень щогл, антен, відкритих електропроводів, світлових рекламних установок і щитів, захисних козирків або навісів вітрин, тощо.

Не підлягають відшкодуванню збитки, що виникли внаслідок:

а) видалення або демонтажу скла або деталей із скла з віконних рам або з інших місць їхнього постійного кріплення, будь-якого переміщення (перевезення, перенесення) скла або деталей із скла;

б) ушкодження поверхні скла і виробів із скла (подряпини або відколи, розпилення фарби і таке інше).

в) відігрівання скла або іншого термічного впливу на скло;

г) розбиття переносних дзеркал, пустотілого (дутого) скла й освітлювальної арматури усіх видів, лампочок розжарювання.

4.1.11. Зовнішнього фізичного впливу інших випадкових, раптових та непередбачуваних подій (окрім вказаних в п.4.1.1 - 4.1.10 цих Особливих умов), якщо такі події не є виключенням із страхових випадків згідно з умовами цих Особливих умов та Договору страхування.

4.2. Договір страхування може бути укладений по сукупності або у будь-якій комбінації усіх вищезгаданих страхових ризиків.

4.3. У обсяг страхових зобов'язань Страховика за Договором страхування можуть бути включені витрати Страхувальника на заходи, спрямовані на зменшення збитків при настанні страхового випадку. Вживаючи такі заходи, Страхувальник повинен дотримуватися вказівок Страховика, якщо вони повідомлені Страхувальнику. Витрати на такі заходи, якщо вони були необхідні або були зроблені для виконання вказівок Страховика, повинні бути відшкодовані Страховиком, навіть якщо відповідні заходи виявилися безуспішними. Відшкодування витрат на заходи, спрямовані на зменшення збитків, та відшкодування збитків застрахованому майну в сумі не можуть перевищувати відповідної страхової суми по кожній узгодженій в Договорі страхування позиції (одиниці застрахованого майна).

Не відшкодовуються витрати на оплату праці пожежників та інших служб, які надали допомогу при гасінні пожежі на суспільних засадах (безоплатній основі).

4.4. Договором страхування може бути передбачено обов'язок Страховика відшкодувати наступні витрати в результаті страхового випадку (за умови, що такі витрати не відшкодовуються іншою установою згідно законодавства України):

а) витрати на розчистку місця, де був спричинений збиток, включаючи витрати на злам не пошкоджених частин застрахованого майна;

б) витрати на транспортування сміття, яке залишилось після страхового випадку, до найближчого місця складування, а також витрати на захоронення (утилізацію) або знищення сміття (*витрати на розчистку та злам*);

в) витрати, які виникають внаслідок необхідності переміщення, зміни або захисту майна, зроблені з метою відновлення застрахованого майна (*витрати на переміщення та захист*). Витратами на переміщення та захист, зокрема, вважаються витрати на злам або відновлення частин будівель, на розширення отворів тощо.

Вказані витрати відшкодовуються Страховиком тільки якщо це прямо передбачено Договором страхування у порядку та в межах лімітів, визначених Договором страхування.

4.5. Не визнаються страховими випадками події, що сталися внаслідок:

4.5.1. Ядерного вибуху, радіації або радіоактивного зараження;

4.5.2. Військових дій, а також маневрів або інших військових заходів, якщо інше не передбачено Договором страхування;

4.5.3. Громадянської війни, терористичних актів, народних хвилювань усякого роду або страйків, якщо інше не передбачено Договором страхування;

4.5.4. Вилучення, конфіскації, реквізиції, арешту або знищення застрахованого майна по розпорядженню державних органів;

4.5.5. Навмисних дій Страхувальника, його близьких родичів, Вигодонабувача, або інших осіб, допущених до користування застрахованим майном, спрямованих на настання страхового випадку; невиконання, порушення чинних норм і розпоряджень органів відомчого і державного пожежного нагляду, неприйняття заходів для попередження можливої загибелі або ушкодження застрахованого майна;

4.5.6. Дій Страхувальника (Вигодонабувача) або його близьких родичів, інших осіб, допущених до користування застрахованим майном, в стані алкогольного сп'яніння, під впливом наркотичних чи токсичних речовин;

4.5.7. Дефектів і недоліків застрахованого майна, що були відомі Страхувальнику до настання страхового випадку, але про які не було повідомлено Страховику;

4.5.8. Самозаймання, шумування, гниття, усушки або інших природних процесів, що відбуваються в застрахованому майні, якщо інше не передбачено Договором страхування;

4.5.9. Розкрадання майна під час страхового випадку, не застрахованого по ризику втрати майна в результаті протиправних дій третіх осіб;

4.5.10. Обвалу будинків (споруд) або їхніх частин через похибки проектувальників та/або будівельників або через старіння (знос).

4.6. При страхуванні згідно з умовами цих Особливих умов не відшкодовуються непрямі збитки, завдані страховим випадком, наприклад, упущена вигода, моральна шкода тощо.

5. СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ. СТРАХОВІ ТАРИФИ

5.1. Страховий платіж встановлюється, виходячи з розміру страхової суми, строку страхування і страхового тарифу по відповідному ризику та предмету Договору страхування.

5.2. Страховик при визначенні розміру страхового платежу, що підлягає сплаті за Договором страхування, застосовує розраховані ним базові страхові тарифи, що визначають страховий платіж в залежності від виду майна, прийнятого на страхування, страхового ризику, строку страхування. Базові страхові тарифи (для строку страхування - 1 рік) наведені в Додатку № 2 до цих Особливих умов.

5.3. Страховик може при визначенні розміру страхового платежу використовувати коефіцієнти до базових страхових тарифів, в залежності від умов конкретного Договору страхування та факторів ризику: оснащеності застрахованого приміщення, його вогнестійкості, технічних особливостей об'єкта, поверховості будинків, наявності засобів пожежогасіння, віддаленості від найближчого поста пожежної служби, аварійних і ремонтних служб, наявності засобів охорони, географічного положення та інших факторів, що впливають на ступінь страхового ризику.

5.4. При укладенні Договору страхування строком менше ніж один рік страховий платіж складає таку частину від суми річного страхового платежу:

Строк дії Договору страхування (в місяцях)										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Страховий платіж в % від річного страхового платежу										
30	35	45	50	55	65	70	80	85	90	95

5.5. При укладенні Договору страхування строком більше ніж один рік страховий платіж за Договором страхування встановлюється як сума страхових платежів за кожний рік. Якщо строк страхування встановлюється як рік (декілька років) і місяць

(декілька місяців), то страховий платіж за місяць (декілька місяців) визначається як пропорційна частина страхового платежу за рік.

5.6. Страховий платіж за неповний місяць сплачується як за повний.

5.7. Страховий платіж сплачується одноразово або частинами в порядку, встановленому Договором страхування.

6. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ, СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

6.1. Для укладання Договору страхування Страхувальник подає Страховику письмову заяву за формою, встановленою Страховиком, або іншим чином заявляє про свій намір укласти Договір страхування. При укладанні Договору страхування Страховик має право запросити у Страхувальника будь-які документи, необхідні для оцінки страхового ризику.

6.1.1. За згодою Страховика Договір страхування може бути укладений без попереднього огляду майна, за винятком страхування майна від дії води (п. 4.1.6 цих Особливих умов) протиправних дій третіх осіб (п. 4.1.9 цих Особливих умов), розбиття шибок, вітрин і інших подібних споруджень (п. 4.1.10 цих Особливих умов), якщо інше не передбачено Договором страхування.

6.2. При укладенні Договору страхування Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховика про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для визначення ступеня страхового ризику у відношенні прийнятого на страхування майна.

6.3. При укладанні Договору страхування між Страхувальником і Страховиком повинно бути досягнуто згоди по таких істотних умовах:

а) про предмет Договору страхування;

б) про характер подій, на випадок настання яких здійснюється страхування (страхових випадків);

в) про розміри страхових сум;

г) про строк дії Договору страхування та територію страхування;

д) про страхові тарифи, розміри страхових платежів та строки їх сплати;

е) про порядок зміни і припинення дії Договору страхування;

є) про умови здійснення страхової виплати, причини відмови у страховій виплаті;

ж) про права та обов'язки сторін і відповідальність за невиконання або неналежне виконання умов Договору страхування;

з) про інші умови за згодою сторін.

6.4. Договір страхування може бути укладений сторонами на строк: до одного року, на рік і більше одного року.

6.5. Договір страхування набуває чинності з моменту внесення першого страхового платежу, якщо інше не передбачено Договором страхування.

6.6. Дія Договору страхування припиняється о 24 годині дня, що зазначений у Договорі страхування як дата закінчення його дії, а також у випадках, передбачених розділом 8 цих Особливих умов.

6.7. Договір страхування, який укладено за цими Особливими умовами, діє тільки на території, що вказана у Договорі страхування (території страхування), при цьому територією страхування нерухомого майна є його фактичне місцезнаходження, а територією страхування рухомого майна є вказані у Договорі страхування будівлі, склади та приміщення або ділянки, в яких зберігається застраховане майно. Це застереження не розповсюджується на майно, яке зазнало пошкоджень під час евакуації з місця страхової події з метою його врятування. Якщо територія страхування рухомого майна змінюється, то Страхувальник повинен попередити Страховика не пізніше, ніж за три доби до моменту зміни фактичного місцезнаходження застрахованого майна.

6.8. Договір страхування повинен бути укладений у письмовій формі. Недотримання письмової форми є підставою для визнання недійсним Договору страхування.

6.9. При переході прав на застраховане майно від особи, в інтересах якої було укладено Договір страхування, до іншої особи, права та обов'язки за цим Договором

страхування переходять до особи, до якої перейшли права на майно, за винятком випадків примусового вилучення майна згідно до чинного законодавства України, за умови внесення відповідних змін до Договору страхування.

6.10. Страхувальник (Вигодонабувач), зобов'язаний протягом 24 годин, якщо інше не передбачено Договором страхування, письмово повідомити Страховика про перехід прав на застраховане майно до іншої особи.

6.11. Всі зміни та доповнення до Договору страхування приймаються за згодою сторін у письмовій формі.

7. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

7.1. Страховик має право:

7.1.1. Перевіряти стан застрахованого майна на відповідність умовам, зазначеним у заяві на страхування;

7.1.2. Перевіряти виконання Страхувальником (Вигодонабувачем) вимог даних Особливих умов і Договору страхування;

7.1.3. Направляти запити в Компетентні органи з питань, пов'язаних з розслідуванням обставин, причин і визначенням розміру заподіяного збитку;

7.1.4. Брати участь у зберіганні і рятуванні застрахованого майна, а також давати інструкції, спрямовані на зменшення збитку, що є обов'язковими для Страхувальника (Вигодонабувача);

7.1.5. Здійснити огляд ушкодженого майна, як тільки Страховику стане відомо про настання події, що може бути кваліфікована як страховий випадок, провести власне розслідування для з'ясування обставин, причин та розміру збитку;

7.1.6. Вимагати від Вигодонабувача виконання обов'язків за Договором страхування, включаючи обов'язки, що лежать на Страхувальнику, але не виконані ним, при пред'явленні Вигодонабувачем вимоги про виплату страхового відшкодування;

7.1.7. При повідомленні про обставини, що спричиняють збільшення страхового ризику, внести зміни до Договору страхування шляхом укладання додаткової угоди до Договору страхування;

7.1.8. Відстрочити виплату страхового відшкодування в порядку, передбаченому даними Особливими умовами та Договором страхування;

7.1.9. Висунути (у межах фактично сплаченої Страхувальнику суми страхового відшкодування) позов до осіб, винних у страховому випадку (якщо такі є), з метою отримання від них компенсації за заподіяні збитки. Дія цього пункту не розповсюджується на членів родини Страхувальника у випадку, якщо ушкоджене майно належить їм на правах спільної власності;

7.1.10. Відмовити у виплаті страхового відшкодування відповідно до закону та цих Особливих умов;

7.1.11. Припинити дію Договору страхування відповідно до цих Особливих умов і законодавства України, якщо це передбачено Договором страхування.

7.2. Страховик зобов'язаний:

7.2.1. Ознайомити Страхувальника з цими Особливими умовами та Правилами страхування;

7.2.2. Протягом двох робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення виплати страхового відшкодування Страхувальнику;

7.2.3. При настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у передбачений Договором страхування строк. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення виплати страхового відшкодування шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами Договору страхування або законом;

7.2.4. Відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами Договору страхування;

7.2.5. За заявою Страхувальника, у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або збільшення вартості майна переукласти з ним Договір страхування;

7.2.6. Не розголошувати відомостей про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, встановлених законом;

Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страховика.

7.3. Страхувальник має право:

7.3.1. Ознайомитися з даними Особливими умовами;

7.3.2. Призначати Вигодонабувачів для отримання страхового відшкодування, а також замінювати їх до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування;

7.3.3. При настанні страхового випадку отримати страхове відшкодування в порядку та в строки, передбачені даними Особливими умовами;

7.3.4. У разі здійснення заходів, що зменшили страховий ризик, або збільшення вартості майна внести зміни до Договору страхування шляхом складання додаткової угоди до Договору страхування;

7.3.5. Збільшити за узгодженням зі Страховиком в період дії Договору страхування розмір страхової суми, якщо майно було застраховано на неповну страхову вартість, шляхом оформлення додаткової угоди до Договору страхування зі сплатою додаткового страхового платежу;

7.3.6. Припинити дію Договору страхування відповідно з цими Особливими умовами і законодавством України, якщо це передбачено Договором страхування;

7.3.7. Одержати інформацію про Страховика відповідно до законодавства України;

7.3.8. Вносити пропозиції щодо вдосконалення та розвитку страхових послуг, які надає Страховик.

7.4. Страхувальник зобов'язаний:

7.4.1. Своєчасно вносити страхові платежі в розмірі і порядку, передбаченими Договором страхування;

7.4.2. При укладанні Договору страхування надати інформацію Страховикові про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, і надалі інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику;

7.4.3. При укладенні Договору страхування повідомити Страховика про інші чинні договори страхування щодо цього предмета Договору страхування;

7.4.4. Вживати заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку;

7.4.5. Повідомити Страховика про настання страхового випадку в строк, передбачений умовами страхування;

Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страхувальника.

7.5. Всі повідомлення, передбачені цими Особливими умовами і Договором страхування, здійснюються сторонами в письмовій формі або іншим способом, що дозволяє об'єктивно зафіксувати або підтвердити факт одержання повідомлення.

7.6. Сторони зобов'язані вчасно інформувати одна одну про зміну адреси, банківських реквізитів, про інші зміни, що можуть впливати на виконання сторонами своїх зобов'язань за Договором, якщо це передбачено Договором.

8. УМОВИ ЗМІНИ ТА ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

8.1. Дія Договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою сторін, а також у разі:

8.1.1. Закінчення строку дії;

8.1.2. Виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

8.1.3. Несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені Договором строки;

8.1.4. Ліквідації Страхувальника - юридичної особи або смерті Страхувальника-фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених ст. 22,23,24 Закону України "Про страхування";

8.1.5. Ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;

8.1.6. Прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;

8.1.7. В інших випадках, передбачених законодавством України або Договором страхування.

8.2. Дію Договору страхування може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору страхування. Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше як за 30 календарних днів до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

8.3. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому частину страхового платежу за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених згідно з Додатком №2 до цих Правил, якщо інше не передбачено Договором страхування, та фактичних сум страхового відшкодування, які були виплачені за цим Договором. Якщо вимога Страхувальника щодо дострокового припинення дії Договору страхування пов'язана з порушенням Страховиком умов цього Договору, Страховик повертає Страхувальнику сплачений ним страховий платіж повністю.

8.4. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених згідно з Додатком №2 до цих Правил, якщо інше не передбачено Договором страхування, та фактичних сум страхового відшкодування, які були виплачені за Договором страхування.

8.5. При взаємних розрахунках сторін у разі дострокового припинення Договору страхування не допускається повернення коштів готівкою, якщо страхові платежі були сплачені в безготівковій формі.

8.6. Договір страхування вважається недійсним з моменту його укладання у випадках, передбачених законодавством України.

8.7. В разі визнання Договору страхування недійсним кожна зі сторін зобов'язана повернути іншій стороні все отримане по цьому Договору, якщо інші наслідки недійсності договору не передбачені законодавством України.

8.8. Договір страхування визнається недійсним у судовому порядку згідно чинного законодавства.

8.9. Всі зміни та доповнення до Договору страхування приймаються за згодою сторін у письмовій формі.

9. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

9.1. При настанні події, що за умовами Договору страхування може бути кваліфікована як страховий випадок, Страхувальник (Вигодонабувач), за його відсутності - член його родини, зобов'язаний:

9.1.1. Протягом 24 годин, якщо інше не передбачено Договором страхування, повідомити про настання події Компетентні Страховика або його представника, а також викликати відповідні Компетентні органи на місце події;

9.1.2. Протягом 24 годин у будь-який спосіб повідомити Страховика та протягом двох робочих днів після настання події, яка може бути кваліфікована як страховий випадок, надати Страховику письмове повідомлення про таку подію (надалі – «Повідомлення»), якщо інше не передбачено Договором страхування. Так само, як на Страхувальнику, обов'язок надання повідомлення про настання події, яка може бути кваліфікована як страховий випадок, лежить і на Вигодонабувачеві; якщо з поважних причин Страхувальник не мав змоги надати Повідомлення у вказаний строк, цей строк може бути збільшений за згодою Страховика;

9.1.3. Вжити всіх доступних заходів для рятування застрахованого майна, усунення причин події, яка може бути кваліфікована як страховий випадок, забезпечити охорону ушкодженого майна, виконувати всі інструкції, отримані від Страховика;

9.1.4. При проведенні робіт згідно п. 9.1.3. цих Особливих умов забезпечити збереження стану предметів, які можуть служити речовим доказом тих або інших причин настання події, що може бути кваліфікована як страховий випадок;

9.1.5. Письмово повідомити Страховика про початок проведення ремонтних або інших робіт, які пов'язані з змінами фактичного стану пошкодженого майна на місці події, яка може бути кваліфікована як страховий випадок;

9.1.6. Забезпечити Страховику можливість огляду місця події, яка може бути кваліфікована як страховий випадок та самостійної попередньої оцінки понесеного Страхувальником збитку;

9.1.7. Забезпечити представнику Страховика можливість огляду ушкодженого майна для з'ясування причин та розмірів збитку, а також забезпечити участь представника Страховика в будь-яких комісіях, створюваних для встановлення причин і визначення розміру збитку, якщо це передбачено Договором;

9.1.8. Надати всі необхідні документи згідно розділу 10 (за винятком п.10.5, п.10.6 цих Особливих умов) цих Особливих умов;

9.1.9. Сповістити Страховика про всі випадки одержання компенсації, повернення або відновлення третіми особами ушкодженого або знищеного майна, якщо це передбачено Договором;

9.1.10. Надати всі документи, необхідні Страховику для висунення позову до осіб, винних у настанні страхового випадку, з метою отримання від них компенсації за заподіяні збитки.

10. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЯКІ ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКУ

10.1. *Повідомлення* - складається Страхувальником (Вигодонабувачем) за формою, визначеною Страховиком і подається Страховику у порядку та у строк, які вказані в п.9.1.2 цих Особливих умов.

10.2. *Заява Страхувальника (Вигодонабувача) на виплату страхового відшкодування* - складається Страхувальником (Вигодонабувачем) за формою, визначеною Страховиком і подається Страховику.

10.3. *Перелік пошкодженого, знищеного або викраденого майна* - додається до заяви Страхувальника на виплату страхового відшкодування.

10.4. *Документи, видані Компетентними органами*, які підтверджують настання події, яка може бути кваліфікована як страховий випадок.

10.4.1. Наявність протиправних дій (п.4.1.9 та п.4.1.1, п.4.1.2 цих Особливих умов) підтверджується документами Компетентних органів, що підтверджують початок кримінального провадження за ознаками відповідного злочину та внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань

10.5. *Страховий акт* - документ, що складається Страховиком або уповноваженою ним особою; визначає та обґрунтовує розмір збитків, понесених Страхувальником (Вигодонабувачем) внаслідок настання страхового випадку, а також витрати на роботи, проведені згідно п.9.1.3 цих Особливих умов (якщо такі проводились та відшкодовуються згідно умов Договору страхування).

10.6. *Кошторис збитків* - документ, що складається Страховиком або уповноваженою ним особою; визначає та обґрунтовує розмір збитків, понесених Страхувальником (Вигодонабувачем) внаслідок настання страхового випадку, а також витрати на роботи, проведені згідно п.9.1.3 цих Особливих умов (якщо такі проводились та відшкодовуються згідно умов Договору страхування).

10.7. За наявності осіб (особи) винних в заподіяних Страхувальнику (Вигодонабувачу) збитках:

10.7.1. *Довідка про відшкодування збитків (частини збитків) винною особою* - підписана Страхувальником та винною особою;

10.7.2. За відсутності першої Довідки - *Довідка про відмову (або неможливість - на теперішній час; або неможливість в повному обсязі - на теперішній час) відшкодувати збитки (частину збитків) винною особою* - підписана Страхувальником та винною особою; або тільки Страхувальником - у разі відмови підписати вказану довідку винною особою.

10.7.3. Або документи від компетентних органів, що підтверджують факт відшкодування (відмову або неможливість відшкодувати) збиток винною особою.

10.8. Інші документи або відомості (за вимогою Страховика), які необхідні для з'ясування обставин настання страхового випадку та визначення розміру збитку, та які зазначені в Договорі страхування.

11. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ В ЗДІЙСНЕННІ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ

11.1. Рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування приймається Страховиком в строк, що не перевищує 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з моменту отримання письмової Заяви на виплату страхового відшкодування та інших документів згідно з розділом 10 (за винятком п. 10.5 та п. 10.6 цих Особливих умов) цих Особливих умов, та оформляється Страховим актом за встановленою Страховиком формою.

11.2. Якщо випадок визнано страховим, страхове відшкодування виплачується протягом 10 (десяти) робочих днів з дня підписання Страхового акту, якщо інше не передбачено Договором страхування.

11.3. Страховик має право відстрочити прийняття рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування, якщо:

11.3.1. В нього є мотивовані сумніви в правомірності вимог на одержання страхового відшкодування - до отримання роз'яснень компетентних органів, але не більше ніж на три місяці з дня одержання заяви на виплату страхового відшкодування;

11.3.2. Розмір збитку протягом встановленого в Договорі страхування строку визначити неможливо – до визначення розміру збитку, але не більше ніж на три місяці з дня одержання заяви на виплату страхового відшкодування;

11.3.3. Почато кримінальне провадження щодо настання страхового випадку і ведеться розслідування обставин, що призвели до настання страхового випадку - до закінчення досудового розслідування або судового провадження, але не більше ніж на 6 місяців.

11.3.4. В інших випадках, зазначених в Договорі страхування, однак не більше, ніж на 6 (шість) місяців з дати отримання від Страхувальника усіх документів, необхідних для виплати страхового відшкодування.

11.4. У разі прийняття рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування, Страховик письмово повідомляє про це Страхувальника з обґрунтуванням причин відмови у строк, не більший ніж 10 (десять) робочих днів з дня прийняття такого рішення.

11.5. Договором страхування можуть бути передбачені інші строки та порядок прийняття рішення про виплату, відмову або відстрочення прийняття рішення про виплату страхового відшкодування.

12. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ТА ПОРЯДОК ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

12.1. Здійснення страхового відшкодування проводиться Страховиком згідно з Договором страхування на підставі письмової Заяви Страхувальника (його правонаступника або третіх осіб, визначених умовами страхування) *на виплату страхового відшкодування* і страхового акта (аварійного сертифіката), який складається Страховиком або уповноваженою ним особою (аварійним комісаром) у формі, що визначається Страховиком.

12.1.1. Страхове відшкодування сплачується Страхувальнику (Вигодонабувачу) тільки після того, як повністю будуть встановлені обставини, причини та розмір збитків.

Страховальник зобов'язаний надати Страховику усі необхідні документи, що підтверджують обставини, причини та розмір збитків, перелік яких наведено в розділі 10 (за винятком п.10.5, п.10.6 цих Особливих умов) цих Особливих умов. Ненадання таких документів дає Страховику право відмовити у виплаті відшкодування як в цілому, так і в частині збитку, не підтвердженій такими документами.

12.1.2. Розмір збитків визначається Страховиком або уповноваженою ним особою шляхом проведення експертизи і складання *Кошторису збитків*. Кожна із сторін має право на проведення незалежної експертизи. Незалежна експертиза проводиться за рахунок сторони, яка вимагала її проведення. Якщо незалежна експертиза визнала випадок нестраховим, витрати на її проведення несе Страховальник.

12.2. Рішення про виплату страхового відшкодування оформлюється Страховим актом. Страховик повинен скласти Страховий акт протягом десяти робочих днів, починаючи з моменту отримання письмової *Заяви на виплату страхового відшкодування* та інших документів згідно з розділом 10 (за винятком п.10.5, п.10.6 цих Особливих умов) цих Особливих умов, якщо інше не передбачено Договором страхування.

12.3. Якщо випадок визнано страховим, страхове відшкодування виплачується протягом 5-ти робочих днів з дня підписання Страхового акту, якщо Договором страхування не передбачений інший строк виплати.

12.4. За згодою сторін страхове відшкодування може бути виплачене Страховальнику (Вигодонабувачу) або перераховане на рахунок, вказаний Страховальником (Вигодонабувачем) в *Заяві на виплату страхового відшкодування*, згідно з належним чином оформленими документами, наданими спеціалізованими підприємствами (будівельними, ремонтними тощо), про вартість ремонтних (відбудовних) робіт (наряд-замова, рахунок, акт виконаних робіт тощо). Вказані документи повинні містити повний перелік робіт, їх вартість, а також вартість складових частин та матеріалів, використаних під час ремонту (відбудовних робіт).

12.5. Розмір страхового відшкодування дорівнює розміру (сумі) заподіяних внаслідок страхового випадку матеріальних збитків, визначених згідно п.12.6 цих Особливих умов, за вирахуванням встановленої Договором страхування франшизи та сум, отриманих Страховальником (Вигодонабувачем) у відшкодування збитків від інших осіб, але не більше страхової суми (ліміту відповідальності).

12.6. Матеріальні збитки визначаються (розраховуються):

12.6.1. При загибелі (втраті) майна – у розмірі дійсної вартості (визначеної згідно з розділом 3 цих Особливих умов) безпосередньо перед настанням страхового випадку, за вирахуванням вартості наявних залишків, придатних для подальшого використання. Загибель застрахованого майна означає повне або часткове знищення майна, при якому витрати на відновлення дорівнюють дійсній вартості або її перебільшують. Під втратою майна розуміється, також, викрадення майна;

12.6.2. При пошкодженні (частковій руйнації) майна - у розмірі витрат на відновлення, але не більше дійсної вартості майна безпосередньо перед настанням страхового випадку. Якщо в результаті відновлення майна його дійсна вартість збільшується в порівнянні із дійсною вартістю безпосередньо перед настанням страхового випадку, то витрати на відновлення відповідно зменшуються (тобто таке збільшення вартості не входить до складу витрат на відновлення).

12.7. Витрати на відновлення майна містять у собі:

12.7.1. Витрати на матеріали і запасні частини для ремонту, необхідні для відновлення застрахованого майна до стану, у якому воно знаходилося безпосередньо перед настанням страхового випадку;

12.7.2. Витрати на оплату робіт з ремонту, необхідного для відновлення застрахованого майна до стану, у якому воно знаходилося безпосередньо перед настанням страхового випадку;

Зауваження: якщо матеріали, з яких складається застраховане майно, вже не використовуються (у зв'язку з офіційними обмеженнями використання або внаслідок технічного прогресу) і для відновлення використовуються інші аналогічні матеріали, то

вартість покращення (додаткові витрати на відновлення внаслідок використання таких матеріалів в порівнянні з використаними раніше) не входить до складу витрат на відновлення;

12.8. До витрат на відновлення майна не належать:

12.8.1. Витрати, пов'язані зі змінами або поліпшенням застрахованого предмету;

12.8.2. Витрати, пов'язані з тимчасовим (допоміжним) ремонтом або відновленням;

12.8.3. Інші, зроблені незалежно від страхового випадку, витрати.

12.9. Якщо інше не передбачено Договором страхування, то при страхуванні на базі відновлювальної вартості (п.3.5.1 цих Особливих умов) Страхувальник (Вигодонабувач) набуває право на отримання частини страхового відшкодування, яка перевищує збиток при страхуванні на базі поточної вартості тільки за умови, що страхове відшкодування використовується для:

12.9.1. Відновлення будівлі в тому ж вигляді, такого ж призначення і на тому ж місці, як і до настання страхового випадку. Якщо відновлення на тому ж місці є неможливим або економічно недоцільним, то достатнім вважається будівництво будівлі на іншому місці в межах країни, на території якої було укладено Договір страхування;

12.9.2. Придбання рухомого майна або складових частин земельної ділянки, які були зруйновані або втрачені, такого ж вигляду та якості, і в такому ж за новою вартістю стані, як і до настання страхового випадку. За узгодженням зі Страховиком достатнім є придбання майна, яке вже використовувалось;

12.9.3. Відновлення рухомого майна або складових частин земельної ділянки, які були пошкодженні.

12.10. У разі, коли страхова сума становить певну частку дійсної вартості застрахованого предмету Договору страхування на дату настання страхового випадку (тобто страхова сума менша дійсної вартості застрахованого предмету):

12.10.1. Відшкодуванню підлягає така ж частка від визначених згідно п.12.6 цих Особливих умов збитків, якщо інше не передбачено Договором страхування (*пропорційна система відповідальності*). При цьому франшиза вираховується після застосування вказаної умови пропорційності до визначених згідно п.12.6 цих Особливих умов збитків. Відповідність страхової суми і дійсної вартості встановлюється по кожній узгодженій в Договорі страхування позиції (одиниці, групі майна);

12.10.2. Договором страхування може бути передбачено відшкодування збитків у повному обсязі (без урахування п.12.10.1 цих Особливих умов), але не більше страхової суми (*система відповідальності по першому ризику*).

12.11. Страховик має право за власним вибором здійснити страхову виплату шляхом відшкодування вартості ремонту (відновлення, відбудови) або заміни пошкодженого або втраченого майна або його частини замість оплати суми збитків. Проте Страховик не буде зобов'язаний відшкодувати здійснення ремонту майна повністю, а тільки в тій мірі, в якій це дозволяють обставини, і тільки у найбільш доцільний спосіб. Крім того, Страховик не зобов'язаний відшкодувати витрати на ремонт пошкодженого майна у розмірі, що перевищує вартість такого ремонту на дату настання страхового випадку, а також страхову суму за Договором страхування. У випадку, якщо Страховик вирішить сплатити страхове відшкодування шляхом забезпечення здійснення ремонту або заміни майна, Страхувальник, за власні кошти, надасть Страховику плани, технічні описи, розміри, величини та інші дані, які можуть знадобитися Страховику. Жодна дія або намір Страховика щодо розгляду питання про ремонт або заміну не повинні трактуватися як остаточний вибір Страховика відшкодувати саме ремонт або заміну. У випадку, якщо здійснення ремонту або заміни майна Страхувальника неможливе через муніципальні або інші діючі законодавчі акти або постанови, які стосуються розмітки вулиць, конструкції будівель або інших обставин, Страховик у кожному такому випадку несе відповідальність лише за виплату тих сум, що були б необхідні для ремонту або заміни пошкодженого майна, якби воно могло б бути відремонтованим до попереднього стану в межах діючого законодавства.

12.12. Витрати з метою зменшення збитків (п.4.3 цих Особливих умов), а також витрати згідно п.4.4 цих Особливих умов відшкодовуються в порядку та в межах, зазначених у Договорі страхування.

12.13. Страхувальник або Вигодонабувач зобов'язані повернути Страховику отримане страхове відшкодування (або його відповідну частину), якщо виявиться така обставина, що за законом або даними Особливими умовами цілком або частково позбавляє Страхувальника або Вигодонабувача права на страхове відшкодування.

12.14. Якщо на момент настання страхового випадку Страхувальник (Вигодонабувач) мав договори страхування майна по аналогічних ризиках із декількома Страховиками, то страхове відшкодування, що виплачується усіма Страховиками, не може перевищувати розміру завданого збитку. При цьому кожний Страховик здійснює виплату пропорційно розміру страхової суми за укладеним ним договором страхування.

12.15. Якщо страховий платіж сплачується частинами, то із суми страхового відшкодування Страховик має право утримати несплачену частину страхового платежу.

12.16. Якщо виплата страхового відшкодування не зроблена у визначений строк з провини Страховика, останній сплачує особі, якій повинно бути виплачене відшкодування, неустойку (штраф, пеню) в розмірі, який вказано в Договорі страхування.

12.17. Страхове відшкодування виплачується в тій валюті, яка передбачена Договором страхування, якщо інше не передбачено законодавством України.

12.18. Після виплати страхового відшкодування, страхова сума зменшується на суму виплаченого страхового відшкодування. Наступні виплати страхового відшкодування проводяться з урахуванням зменшення страхової суми. Якщо страхове відшкодування виплачене у розмірі повної страхової суми, то дія Договору страхування припиняється з моменту виплати.

12.19. У випадку зникнення майна з причин, вказаних в п. 4.1.9 цих Особливих умов, страхове відшкодування виплачується тільки за умови укладення між Страховиком і Страхувальником угоди, відповідно до якої Страхувальник зобов'язується, у разі, якщо майно, яке зникло, буде знайдено, передати права власності на нього Страховику.

12.20. Якщо майно, яке зникло, було знайдено до виплати страхового відшкодування, то воно залишається у власності Страхувальника, а розрахунок страхового відшкодування здійснюється з урахуванням цих обставин. Строки всіх етапів виплати відшкодування відраховуються від дати знаходження майна, як строку останніх суттєвих подій, які стали відомі сторонам.

12.21. Якщо майно, яке зникло, було знайдено після виплати страхового відшкодування, то сторони, за взаємною згодою можуть скасувати раніше укладену угоду, передбачену п.12.19 цих Особливих умов. В разі залишення знайденого майна у Страхувальника, Страховик здійснює перерахунок страхового відшкодування. Страхувальник зобов'язаний протягом десяти робочих днів повернути Страховику різницю між раніше виплаченим відшкодуванням та відшкодуванням за новими розрахунками, якщо це передбачено Договором страхування.

13. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

13.1. Підставою для відмови Страховика у здійсненні страхового відшкодування є:

13.1.1. Навмисні дії Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування, встановлюється відповідно до чинного законодавства України;

13.1.2. Вчинення Страхувальником - фізичною особою або іншою особою, на користь якої укладено Договір страхування, умисного злочину, що призвів до страхового випадку;

13.1.3. Подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет Договору страхування або про факт настання страхового випадку;

13.1.4. Отримання Страхувальником повного відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні;

13.1.5. Несвоєчасне повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення Страховиком перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків;

13.1.6. Інші випадки, передбачені законом.

13.2. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені інші підстави для відмови у здійсненні страхових виплат, якщо це не суперечить закону.

13.3. Рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування приймається Страховиком у строк не більший передбаченого цими Особливими умовами та повідомляється Страхувальнику в письмовій формі з обґрунтуванням причин відмови. Відмову Страховика у здійсненні страхового відшкодування може бути оскаржено Страхувальником у судовому порядку.

13.4. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені інші підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування, зокрема:

13.4.1. Страхувальник надав Страховику свідомо неправдиві відомості про ступінь страхового ризику або не повідомив Страховика про зміни обставин, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, протягом 5 (п'яти) робочих днів з дня настання таких змін;

13.4.2. Страхувальник навмисно не вжив доступних заходів, щоб зменшити збитки;

13.4.3. Страхувальник (Вигодонабувач) відмовився від свого права вимоги до особи, відповідальної за збитки, що відшкодовуються Страховиком за умовами Договору страхування, або якщо здійснення цього права стало неможливим з вини Страхувальника (Вигодонабувача);

13.4.4. Інші підстави, які не суперечать закону.

13.5. Рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування повідомляється Страхувальнику письмово з обґрунтуванням причин відмови не пізніше 5 робочих днів з дня прийняття такого рішення.

13.6. Відмова Страховика здійснити виплату страхового відшкодування може бути оскаржена Страхувальником (Вигодонабувачем) у судовому порядку.

14. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

14.1. Спори, пов'язані зі страхуванням за умовами цих Особливих умов, вирішуються в порядку, передбаченому чинним законодавством України.

14.2. Позов по вимогах, які витікають із Договору страхування, може бути пред'явлений Страховику в строк, передбачений чинним законодавством України.

15. ОСОБЛИВІ УМОВИ

15.1. Питання, що лишилися поза межами цих Особливих умов, регулюються Правилами, чинним законодавством України, а також Договором страхування.

15.2. Права та обов'язки Страховика та Страхувальника, підстави для відмови у здійсненні страхових виплат, зазначені у цих Особливих умовах, але які не передбачені Законом України «Про страхування», повинні бути передбачені Договором страхування.

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ МАЙНА ВІД СТИХІЙНИХ ЛИХ.

1. Визначення ризиків, вказаних в п.4.1.4 цих Особливих умов.

Стихийне лихо – руйнівне небезпечне природне явище чи процес значного масштабу, внаслідок якого може виникнути або виникла загроза життю і здоров'ю людей та була завдана шкода об'єктам економіки та довкіллю.

Сильний вітер (буря) - рух повітря відносно земної поверхні зі швидкістю на суші понад 25 м/с і в горах Криму і Карпат 40 м/с і більше.

Ураган – вітер руйнівної сили та значної тривалості, швидкість якого перевищує 32 м/с.

Шторм – тривалий дуже сильний вітер із швидкістю понад 30 м/с, який спричиняє сильне хвилювання моря і руйнування на суші.

Смерч – сильний вихор, який опускається з основи купчасто-дощової хмари у вигляді темної вирви чи хобота і має майже вертикальну вісь, невеликий поперечний перетин і дуже низький тиск у центральній його частині.

Повінь (водопілля) - фаза водного режиму річки, в період весняного сніготанення, що характеризується високою водністю.

Паводок - фаза водного режиму річки, що може багаторозово повторюватися в різні сезони року, характеризується інтенсивним збільшенням витрат та рівнів води внаслідок дощів чи сніготанення під час відлиг.

Затоплення - покриття поверхневими водами сільськогосподарських угідь, проникнення цих вод до об'єктів економіки, житлових будинків, що призводить до порушення господарської діяльності та умов проживання на певній території. Затоплення може відбуватися під час водопілля або паводку, затору, зажору, нагону води в гирло річки, а також під час прориву гідротехнічних споруд.

Землетрус – деформування земної поверхні внаслідок пружних коливань, що передаються на великі відстані, і спричинене раптовим зміщенням і розривами у земній корі чи у верхній частині мантії Землі, що призводить (може призвести до) руйнування будівель та споруд. Страховим ризиком є землетрус силою не менше 3 бали за шкалою Ріхтера.

Вулканічне виверження – процес появи на поверхні літосфери твердих, рідких або газоподібних складових лави з високою температурою.

Зсув (оповзень) – зміщення мас гірських порід вниз за схилом під дією сили тяжіння без втрати контакту з нерухомою основою на більш низький рівень.

Обвал – відривання мас гірських порід або снігових (льодяних) брил від схилів чи відкосів гір та їх вільне падіння під дією сили тяжіння.

Карст (осідання ґрунту) – геологічне явище (процес), пов'язане з підвищеною розчинністю гірських ґрунтів (переважно карбонатних, сульфатних, галогенних) в умовах активної циркуляції підземних вод і спричинене процесами хімічного та механічного перетворення порід з утворенням підземних порожнин, поверхневих вирв, провалів та просіданням ґрунтів.

Лавина – швидкий, раптовий рух снігу та (або) льоду вниз стрімкими схилами гір, який загрожує життю і здоров'ю людей, завдає шкоди об'єктам економіки та довкіллю.

Сель – стрімкий потік великої руйнівної сили у басейнах гірських річок, що складається із суміші води та крихких, ламких ґрунтів і виникає внаслідок інтенсивних дощів чи танення снігу. А також прориву завалів і морен.

Град – випадання з купчасто-дощових хмар частинок щільного льоду діаметром від 20 мм і вище.

Злива – випадіння інтенсивного короткочасного дощу з кількістю опадів більше 30 мм за період часу менше 1 години.

Ожеледь – шар щільного матового чи прозорого льоду, що наростає на проводах та наземних предметах внаслідок замерзання крапель дощу, мряки або туману.

Сильний снігопад – інтенсивне випадіння снігу в кількості більше 200 мм за період менше 12 годин, що призводить до значного погіршення видимості та припинення руху транспорту.

Сильне налипання снігу – налипання або намерзання мокрого снігу на деревах, дротах, конструкціях діаметром більше 30 мм, на ожеледному станку на висоті 2 м над поверхнею землі.

Сильна хуртовина – перенесення снігу над поверхнею землі вітром зі швидкістю більше 15 м/с і тривалістю понад 12 годин.

Сильний мороз – зниження температури повітря нижче мінус 10 градусів С на Південному узбережжі Криму, нижче мінус 30 градусів С у південній частині України, нижче мінус 35 градусів С на решті території.

2. **Застереження** щодо ризиків “Буря (сильний вітер)”, “Ураган”, “Шторм”.

2.1. Якщо вказану силу вітру неможливо визначити для певної місцевості (території страхування), то відповідність даних природних явищ умовам визначень вказаних ризиків вважається встановленою, якщо Страхувальник доведе, що рух повітряних мас (вітер) в певній місцевості (території страхування) спричинив збиток бездоганно побудованій будівлі (іншому майну, здатному протистояти такій силі вітру) або якщо збиток при бездоганних властивостях застрахованої будівлі (або будівлі, в якій знаходиться застраховане майно) міг бути спричинений виключно бурею (сильним вітром), ураганом чи штормом.

2.2. Збитки застрахованому майну відшкодовуються, якщо вони є результатом:

- безпосереднього впливу бурі (сильного вітру), урагану чи шторму;
- падіння під впливом бурі (сильного вітру), урагану чи шторму частин (конструктивних елементів) будівель, дерев, або інших предметів на застраховане майно або на будівлю, в якій знаходиться застраховане майно;
- наслідків пошкодження бурею (сильним вітром), ураганом чи штормом застрахованого майна або будівель, в яких воно знаходиться.

3. Якщо при страхуванні від вказаних в даному Додатку ризиків однією з причин пошкодження або руйнування застрахованих будинків і споруд, а також майна, що знаходиться в них, виявилася їхня ветхість (старіння), часткове руйнування або пошкодження внаслідок тривалої експлуатації (знос), Страховик має право відмовити у виплаті відшкодування в тій мірі, у якій ветхість застрахованих будинків і споруд вплинула на розмір збитку. Якщо Страхувальник доведе, що ветхість будівель не вплинула на розмір збитку, зобов'язання Страховика виплачувати відшкодування зберігається.

4. При страхуванні від вказаних в даному Додатку ризиків не відшкодовуються збитки (якщо інше не передбачено Договором страхування):

- недобудованим (не прийнятим в експлуатацію) будинкам, спорудам, приміщенням, а також застрахованому майну, яке в них знаходиться;
- будинкам, спорудам, приміщенням (застрахованому майну, яке в них знаходиться), звільненим для капітального ремонту або з інших причин на тривалий термін Страхувальник зобов'язаний протягом 24 годин, якщо інше не передбачено Договором страхування, сповістити Страховика про звільнення застрахованих будинків (споруд, приміщень) для проведення капітального ремонту або з іншою метою на строк більше 60 днів. Страховик має право призупинити дію Договору страхування на цей період.

5. У відношенні інших питань, не обумовлених в цих додаткових умовах, діють відповідні положення Особливих умов.

ДОДАТОК № 2
до Особливих умов
добровільного страхування майна фізичних осіб

БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ ПО СТРАХУВАННЮ МАЙНА.

(Строк дії Договору страхування - 1 рік)

Таблиця 1

№ п/п	Страхові ризики	Страхові тарифи (% від страхової суми) по предметах Договору страхування				
		Житлові будівлі та приміщення, господарчі будівлі	Інженерне устаткування і оздоблення будівель і приміщень	Предмети інтер'єру та меблі	Електропобутові прилади, аудіо-, відео-, кіно-, фото-, електронна техніка	Килимові вироби, одяг, білизна, взуття, предмети домашнього господарства та вжитку, господарський та спортивний інвентар
1	Пожежа	0,22	0,25	0,25	0,30	0,30
2	Вибух	0,15	0,20	0,20	0,20	0,20
3	Удар блискавки	0,12	0,10	0,10	0,18	0,12
4	Стихійні лиха, в т.ч.:	0,20	0,25	0,20	0,20	0,20
4.1.	сильний вітер (буря), шторм, ураган, смерч;	0,07	0,05	0,05	0,05	0,05
4.2.	повінь, паводок, затоплення;	0,05	0,10	0,05	0,05	0,05
4.3.	землетрус, вулканічне виверження, карст (осіання ґрунту), зсув (оповзень), обвал	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
4.4.	сель, сніжні лавини, каменепад;	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01
4.5.	крупний град, сильний дощ, злива;	0,02	0,03	0,03	0,03	0,03
4.6.	ожеледь, сильний снігопад, сильне налипання снігу, сильна хуртовина, сильний мороз;	0,01	0,02	0,02	0,02	0,02
4.7.	Інші надзвичайні руйнуючі явища природи, якщо це передбачено Договором страхування	0,01	0,02	0,02	0,02	0,02
5	Дія води	0,13	0,3	0,25	0,25	0,2
6	Сторонній вплив	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15
7	Задимлення	0,12	0,12	0,12	0,12	0,12
8	Протиправні дії третіх осіб	0,25	0,35	0,5	0,6	0,5
9	ПО ПАКЕТУ РИЗИКІВ	1,34	1,72	1,77	2,00	1,79

10	Розбиття шибок, вітрин та інших подібних споруджень	1,7	-	1,9	-	-
11	Інші випадкові, раптові та непередбачувані події (п. 4.1.11 Особливих умов)	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0

БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ ПО СТРАХУВАННЮ МАЙНА ВІД ПОЛОМОК

Таблиця 2

Строк дії Договору страхування	Страховий тариф (% від страхової суми)
1 рік	1,0

Примітка: Страховик може при визначенні розміру страхового платежу, який підлягає сплаті, використовувати як підвищувальні так і понижуючі коефіцієнти в діапазоні від 0,01 до 6,0 до базових страхових тарифів в залежності від чинників та обставин, які мають істотне значення для оцінки та впливають на ступінь страхового ризику, та умов конкретного Договору страхування.

Страховик може розробляти спеціалізовані страхові продукти та програми з тарифами відповідно до цих Особливих умов.

Норматив витрат Страховика на ведення справи при страхуванні на підставі цих Особливих умов визначений при розрахунках відповідних страхових тарифів у розмірі до 40% від величини страхового тарифу та вказується у Договорі страхування.

Актуарій

_____/Карташов Ю.М./

Свідоцтво №03-007 від 06 грудня 2012 року

ДОДАТОК № 3
до Особливих умов
добровільного страхування майна фізичних осіб

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ МАЙНА ВІД ПОЛОМОК.

1. На підставі Особливих умов та згідно з цими додатковими умовами майно може бути додатково застраховане від поломок.
2. За Договором страхування може бути застраховане таке майно:
  - 2.1. Інженерне устаткування будівель і помешкань (санітарно-технічне, вентиляційне й опалювальне устаткування, газові й електричні плити, лічильники тощо);
  - 2.2. Електропобутові прилади, аудіо-, відео-, кіно-, фото-, електронна та інша техніка.
3. Не підлягають страхуванню:
  - 3.1. Елементи і деталі, які періодично замінюються (лампи, акумулятори, фільтри, прокладки, ремені, щітки тощо);
  - 3.2. Речовини, складові частини та матеріали, передбачені експлуатаційно-технічною документацією (паспортом, інструкцією), що витрачаються в процесі експлуатації майна.
4. Може бути застраховане тільки те майно, що знаходиться в робочому стані.
5. Вважається, що в робочому стані знаходиться майно, монтаж якого цілком завершений і яке цілком готове до експлуатації.
6. Дія Договору страхування по відношенню до застрахованого майна, яке тимчасово виводиться з робочого стану для проведення технічного обслуговування, ремонту, чищення тощо не переривається. Договір страхування продовжує діяти також і в тому випадку, якщо в зв'язку з проведенням вищевказаних робіт застраховане майно демонтується, монтується знову, транспортується в межах місця страхування (території страхування) або піддається випробуванням (якщо інше не передбачено Договором страхування).
7. Страховими ризиками є поломки внаслідок:
  - 7.1. Дефектів матеріалів, помилок при конструюванні, виготовленні або монтажі, виявлення яких існуючими методами візуального контролю чи доступної технічної діагностики до моменту виникнення збитку було неможливим;
  - 7.2. Вібрацій, ударних механічних навантажень, падіння застрахованого майна, його удару об інші предмети;
  - 7.3. Короткого замикання, струмових перевантажень і перенапруг в мережі електропостачання;
  - 7.4. Перевантаження, перегріву, засмічення сторонніми предметами, зміни тиску усередині механізмів, дії відцентрової сили;
  - 7.5. Ушкодження через старіння, стирання матеріалів, виявлення чого існуючими методами об'єктивного контролю і діагностики до моменту виникнення збитку було неможливим;
  - 7.6. Температурних напруг, у т.ч. впливу надзвичайно низьких температур;
  - 7.7. Припинення подачі води, газу або електроенергії внаслідок настання інших страхових випадків, передбачених Договором страхування.
8. Поломка систем кондиціонування (вентиляції) та очистки повітря, санітарно-технічного та опалювального устаткування, газових та електричних плит, лічильників є страховим випадком за умови, що вони підтримуються в робочому стані та обслуговуються сертифікованими на проведення такого обслуговування фірмами та спеціалістами.
9. Інших подій, передбачених Договором страхування.
10. Не є страховими випадками поломки, що виникли внаслідок:
  - 10.1. Помилки, похибок або дефектів у застрахованому майні, що були відомі Страхувальнику або Вигодонабувачу до настання страхового випадку;

- 10.2. Навмисних дій або необережності Страхувальника (Вигодонабувача);
- 10.3. Порухення встановлених особливих умов експлуатації, умов збереження і перевезення; незабезпечення передбаченого експлуатаційно-технічною документацією (паспортом, інструкцією) режиму роботи;
- 10.4. Експлуатації застрахованого майна Страхувальником (Вигодонабувачем) в стані алкогольного або наркотичного сп'яніння;
- 10.5. Використання застрахованого майна для проведення експериментальних або дослідницьких робіт;
- 10.6. Природного зносу, старіння і поступової зміни застрахованого майна під впливом температурних, механічних, атмосферних або хімічних чинників, надмірного утворення іржі, накипу, шлаку або інших відкладень;
- 10.7. Припинення подачі води, газу або електроенергії внаслідок причин, не передбачених Договором страхування;
- 10.8. Дефектів естетичного характеру (подряпини, вм'ятини, плями та інші пошкодження лакофарбового покриття тощо);
- 10.9. Діяльності або бездіяльності третіх осіб, що несуть відповідальність за такі збитки згідно договорів поставки, монтажу, поточного технічного обслуговування або гарантії якості застрахованого майна;
- 10.10. Помилки в обслуговуванні та ремонті, якщо останні проводились не сертифікованими на проведення таких робіт фірмами чи спеціалістами;
- 10.11. Не усунення Страхувальником протягом узгодженого зі Страховиком строку обставин, що помітно підвищують ступінь ризику, на необхідність усунення яких Страховик вказував Страхувальнику;
11. Базові розміри страхового тарифів наведені в Додатку № 2 до Особливих умов.
12. У обсяг страхових зобов'язань Страховика за Договором страхування можуть бути включені такі витрати Страхувальника:
  - 12.1. Витрати на рятування застрахованого майна;
  - 12.2. Витрати на розчищення території від уламків;
  - 12.3. Інші витрати, передбачені Договором страхування.
13. У відношенні інших питань, не обумовлених в цих додаткових умовах, діють відповідні положення Особливих умов.

Всього прошито, пронумеровано та
скріплено печаткою

30 (тридцять) аркушів

Заступник Голови Правління «СВІТ»
АТ «СК «АХА Страхування»

Менеджер М.С.

НАЦІОНАЛЬНА КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЙНА СИСТЕМА РЕЄСТРАЦІЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ РИНОК ФІНАНСІВ

ЗАРЕЄСТРОВАНО

Підпис: *Александр Мельник*

Підпис: *О. Максимчук*

1015109

24.03.2015